

Presentació

Han passat quinze anys des que es publicà, el 1993, el primer número de la revista *Barcelona Societat*. Es pretenia que fos una plataforma per difondre de manera sistemàtica i posar a l'abast dels professionals, les entitats i els investigadors els resultats d'estudis que permetessin aprofundir en el coneixement de la realitat social de Barcelona. Es volia que fos un instrument de difusió de les polítiques socials a la ciutat, generador de coneixement mutu i d'interrelació entre els professionals de les administracions públiques i les entitats de la ciutat. Fet el balanç, després de quinze anys podem afirmar que aquests objectius s'han satisfet en molt bona part. La revista ha esdevingut un instrument de referència per a moltes persones i organitzacions implicades en el coneixement i la transformació de la realitat social de la ciutat.

Aquests quinze anys de trajectòria, però, també ens permeten identificar punts febles i, sobretot, plantejar-nos amb força nous reptes de futur: recuperar la periodicitat semestral de la publicació, que no sempre hem aconseguit mantenir; diversificar les contribucions a la revista, a fi de reflexionar de forma més acurada la naturalesa plural i participativa de les polítiques socials a la ciutat; ampliar-ne la difusió, per enfortir la seva projecció en el teixit social, aprofitant les tecnologies de la comunicació. Tot això sense renunciar al rigor i la sistematicitat, que creiem que fins ara han caracteritzat aquesta publicació i pretenem

que continuïn sent les seves marques distintives.

El número 14 de *Barcelona Societat*, per tant, pretén marcar un punt d'inflexió, obrir una nova etapa i fer-ho tractant una temàtica de gran actualitat i de gran rellevància estratègica per al futur de les polítiques socials: la universalització dels drets socials.

Les lleis 12/2007, de serveis socials, aprovada recentment pel Parlament de Catalunya, 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, 13/2006, de prestacions socials de caràcter econòmic, o el mateix Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006, signifiquen importants avenços legislatius pel que fa al reconeixement de l'accés als serveis socials en tant que dret subjectiu de les persones i la seva universalització. Comporten, com s'ha repetit nombroses vegades, una oportunitat per consolidar l'anomenat «quart pilar» de l'estat del benestar, el dels serveis socials, que s'afegiria als pilars ja construïts de l'educació, la sanitat i les pensions.

Els articles del dossier central d'aquest número ens ofereixen claus interpretatives d'aquest nou escenari legislatiu, alhora que ens conviden a reflexionar sobre els reptes que planteja el desplegament de les noves lleis. S'hi discuteixen les oportunitats i les limitacions d'aquestes noves lleis pel que fa al reconeixement jurídic dels serveis socials en tant que dret subjectiu i universal. De forma més específica, es

valoren les debilitats, les amenaces, les fortaleses i les oportunitats de la nova Llei de serveis socials de Catalunya. Es fa una projecció de la capacitat financera del nou Sistema per a l'Autonomia i l'Atenció a la Dependència per abastar les necessitats d'atenció de les persones grans. Complementàriament, en altres seccions de la revista es presenten estudis sobre les desigualtats de renda a la ciutat de Barcelona i sobre les característiques de les persones amb discapacitat i la gent gran, dos col·lectius particularment rellevants en el debat sobre la dependència i la promoció de l'autonomia personal. També es reflexiona sobre els reptes que presenta el desplegament d'aquest tipus de serveis des del punt de vista de la gestió pública i s'explica com s'està plantejant aquest procés en el cas concret de Barcelona. Més enllà de l'àmbit de les lleis que han estat aprovades, es reflexiona sobre les raons que permetrien justificar l'adopció d'una proposta com la renda bàsica, un element clau en el procés d'universalització dels drets socials. Finalment, responen a l'esperit que sempre ha tingut la revista, s'obre un espai perquè es presentin estudis que, tot i no estar directament vinculats amb la temàtica central d'aquest número, aporten dades significatives sobre la realitat social de Barcelona, en aquest cas sobre els hàbits esportius de la seva població.

Ens ilusiona començar aquesta nova etapa i fer-ho amb contribucions d'una qualitat tan elevada. Agraïm, per tant, a tots els autors i autores dels articles

que s'hagin avingut a participar en aquest número i esperem que els lectors i lectores valoraran positivament el treball fet. Estem convençuts que

aquesta nova etapa de desplegament i consolidació de la Barcelona inclusiva i solidària ofereix un context de gran potencial on la revista haurà d'afrontar el

repte de ser una eina que l'acompanyi, des de la reflexió, la crítica i l'activació d'idees i propostes innovadores, sòlides i amb voluntat de transformació. 